

ONS ERFGOED ANDERS BELEVEN

*Erfgoed
in jouw klas/les*

*Erfgoed
voor scholen*

comeet
erfgoedcel meetjesland

Inhoud

---

3 Verrassend wijs erfgoed

4 Erfgoedkoffers basisonderwijs

4 ♦ Eerste graad basisonderwijs

6 ♦ Tweede & derde graad basisonderwijs

9 Erfgoedkoffers secundair onderwijs

10 Ouderen en woonzorgcentra

13 Digitaal erfgoed

13 ♦ De ErfgoedApp

14 ♦ Op stap met de ErfgoedApp

14 · Aalter

14 · Evergem (Ertvelde)

15 · Lievegem (Zomergem)

16 · Zelzate

16 ♦ Andere Meetjeslandse erfgoedroutes in de ErfgoedApp

18 ♦ De Erfgoedbank

19 Praktisch

Verrassend wijs erfgoed

Verrassend wijs erfgoed

Erfgoed is een verzamelnaam voor tastbare en ontastbare **herinneringen, gebruiken** en **voorwerpen** uit de tijd van onze **voorouders**. Enkele voorbeelden zijn de wijkkermis om de hoek, authentieke landbouwmethodes, geloofstradities en regiogebonden feestelijkheden...

Aan de hand van sporen uit het verleden kunnen we heel wat kennis en vaardigheden opdoen en ontwikkelen we persoonlijk, cultureel en historisch bewustzijn. Erfgoed leert ons wie we zijn, waar we wonen en met wie we samenleven.

Erfgoedcel Meetjesland zet daarom heel bewust in op **erfgoededucatie**. Onze schatkist zit vol verrassingen, van bordspelen tot digitale zoektochten én een echt minimuseum.

“Erfgoed als leerrijke of ontspannende activiteit? Jazeker!”

Erfgoedkoffers basisonderwijs

- ◆ Erfgoedcel Meetjesland biedt erfgoedkoffers aan met kant-en-klaar lesmateriaal. Het volledige aanbod ontdek je in de uitleendienst op comeet.be.
- ◆ Uitleenen is gratis! Ophalen en inleveren doe je in het kantoor van COMEET in Eeklo.
- ◆ Vragen? Contacteer erfgoedcel@comeet.be.

Eerste graad basisonderwijs

MINI MUSEUM

Erfgoedvereniging KVVV Eeklo is eigenaar van een interessante **collectie erfgoedobjecten**. De stukken vertellen de geschiedenis van het dagelijkse leven in het Meetjesland.

Met authentiek materiaal uit de collectie van KVVV Eeklo leer je dankzij de erfgoedkoffer Mini Museum alles over de school van jouw (over)grootouders.

De koffer bevat **kant-en-klaar lesmateriaal** voor vijf thematische sessies, met aandacht voor creatieve opdrachten.

Wie? 1e graad basisonderwijs

Wat? Koffer met alle benodigdheden

Spelduur? Sessies van 25 à 30 min & afrondende opdracht

EDUCATIEF PAKKET: CURIEUZEREUZEN

Reuzen spreken al eeuwenlang tot de **verbeelding** van ieder kind en **fascineren jong en oud**. Dat maakt van de reuzencultuur een ideaal onderwerp om in de klas mee aan de slag te gaan. Met het gratis educatief pakket Curieuzereuzen wil LECA kinderen uit het eerste en tweede leerjaar nieuwsgierig maken naar reuzen en alle bijzondere, grappige of juist herkenbare gewoonten en gebruiken die daarbij horen. Als leerkracht beschik je over alles wat je nodig hebt om de reuzencultuur samen met de leerlingen uit te spitten.

Curieuzereuzen uitlenen? Erfgoedcel Meetjesland bezorgt jou de bundel met een lokaal tintje: info en foto's over reuzen uit jouw gemeente of stad.

Curieuzereuzen bestaat uit een **leerkrachtenbundel** en een **bijlagen-bundel**. De leerkrachtenbundel bevat achtergrondinformatie, 6 gedetailleerde lesvoorbereidingen en richtlijnen voor de uitwerking van een slotmoment. In de bijlagenbundel vind je per les de nodige leermiddelen.

Wie? 1e graad basisonderwijs

Wat? Leerkrachtenbundel en bijlagenbundel over reuzencultuur

MOBIELE EXPO: MEETJESLAND REUZENLAND

Met onze huidige **mobiele infotentoonstelling** kom je alles te weten over de Meetjeslandse reuzen en over reuzen in het algemeen: de geschiedenis, de bouw van reuzen, de rol van vrijwilligers en de typische reuzentradities. De expo bevat leuke wist-jedatjes, foto's en boeiende verhalen.

Deze expo kan je gratis uitlenen voor een lokale erfgoedactiviteit, voor een tijdelijke opstelling op school of in een woonzorgcentrum...

De stand bestaat uit twee panelen (recto verso) en banners per reus of reuzengroep. Wie wil kan ook instructies voor creatieve activiteiten rond reuzen meekrijgen.

Tweede & derde graad basisonderwijs

WAT IS DAT?

Met authentiek materiaal uit de collectie van erfgoedvereniging KVVV Eeklo leer je dankzij de erfgoedkoffer 'Wat is dat?' op een speelse manier alles over het **huishouden van vroeger**.

In de koffer zitten originele erfgoedobjecten, een lesmap en ondersteunend lesmateriaal om met de objecten aan de slag te gaan. De koffer bevat ook een verdieping rond het thema diversiteit!

De leerlingen maken in een inleidende module kennis met een oude koffiemolen, een strijkijzer uit staal, zakuurwerken en andere erfgoedobjecten. De inleidende les bevat een **leuke quiz!**

“Probeer eens de module over markante voorwerpen met jouw klas. Of ga voor de creatieve module rond uurwerken en kapsels.”

Wie? 2e graad basisonderwijs

Wat? Koffer met benodigdheden voor vier modules

Spelduur? 4 sessies van telkens 50 min.

TOBIAS EN DE MEETJESRACE*

(*Deze erfgoedkoffer krijgt een update in 2024.)

Dit bordspel voert de spelers langs alle gemeenten van het Meetjesland waardoor kinderen op een leuke en speelse manier bijleren over **streekgerechten, legenden, tradities** en onze **geschiedenis**.

Het spel kan met wat voorbereiding aan de hand van de handleiding volledig zelfstandig gespeeld worden. Er is een introductieles en er zijn opdrachten afhankelijk van de leeftijd van de spelers.

Wie? 2e & 3e graad basisonderwijs

Wat? Koffer met spelbord en materiaal

Spelduur? Halve dag voor het volledige spel, inkorten is mogelijk

PLAYTIME

Met authentiek materiaal uit de collectie van erfgoedvereniging KVVV Eeklo, leer je dankzij de erfgoedkoffer Playtime alles over **speelgoed** en **vrijtijdsbeleving** in het jonge leven van jouw (over)-grootouders.

In de eerste module geef je aan de hand van duidelijke fiches een rondleiding aan de leerlingen, opgevat als een museum-parcours.

De tweede module biedt ruimte voor verdieping rond het thema diversiteit. Er is ook een uitbreiding mogelijk waarin de kinderen zelf actief en creatief aan de slag gaan om met de klas een tentoonstelling in elkaar te steken.

Wie? 3e graad basisonderwijs

Wat? Koffer met alle benodigdheden voor twee modules

Spelduur? 3 modules van 2 lesuren

SPEUREN NAAR SPOREN

Speuren naar sporen is een kwartetspel over **archeologie** in het Meetjesland en de Leiestreek. Met dit spel krijgen de leerlingen een realistisch beeld van de rurale archeologie in eigen streek.

Speuren naar Sporen bevat **tien kwartetten**: vijf over de door archeologen gehanteerde perioden en vijf over archeologie in de praktijk. De leerlingen krijgen objecten die naar deze tien kwartetten verwijzen. Aan de hand van deze objecten en door aanwijzingen op de kaarten trachten ze de kwartetten te vormen.

Speuren naar sporen stimuleert het redeneervermogen, het leggen van verbanden en het werken in groepsverband. De leerlingen gaan bovendien om met verschillende archeologische sporen, vondsten en technieken. Zo leren ze dat archeologie meer is dan een **schattenjacht**.

“Het Meetjesland
onder de loep nemen
met jouw klas?
Dat kan!”

Wie? 3e graad basisonderwijs

Wat? Koffer met tien kwartetten en spelmateriaal

Spelduur? 2 à 3 uur

Erfgoedkoffers secundair onderwijs

- ◆ Erfgoedcel Meetjesland biedt erfgoedkoffers aan met kant-en-klaar lesmateriaal. Het volledige aanbod ontdek je in de uitleendienst op comeet.be.
- ◆ Uitleenen is gratis! Ophalen en inleveren doe je in het kantoor van COMEET in Eeklo.
- ◆ Vragen? Contacteer erfgoedcel@comeet.be.

EDUBOX CULTUUR: EEN VERRUIMENDE BLIK OP DE WERELD

De EDUbox Cultuur is een gratis lespakket dat jongeren onderdompelt in cultuur. Cultuur is **dans, theater, schilderkunst** en veel meer. Ook erfgoed komt aan bod, want erfgoed weerspiegelt bovendien cultuur door de tijden heen.

Vooraf het dynamisch karakter van erfgoed wordt in deze EDUbox in de verf gezet en geïllustreerd aan de hand van een filmpje waarin men dieper ingaat op stripefgoed en hoe (denk)beelden en de perceptie daarvan daarin sterk veranderen over tijden heen.

Aan de hand van deze EDUbox kunnen leerkrachten secundair onderwijs jongeren stimuleren in hun reflectie over en beleving van cultuur, én in de eigen expressie ervan. Het pakket is bovendien gelinkt aan eindtermen.

De EDUbox Cultuur is één onderdeel van de reeks EDUboxen die VRT ontwikkelt rond diverse maatschappelijke thema's zoals democratie, sociale media, pandemie of identiteit. Voor EDUbox Cultuur werkte VRT samen met CANON Cultuurcel, Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie (UGent), Art United en FARO.

Raadpleeg de digitale versie van de EDUbox Cultuur www.vrt.be/nl/edubox/

Wie? Secundair onderwijs

Wat? Compacte doos met telkens 4 kaartensets (groepswork) & digitale begeleiding

Spelduur? 2 lessen (2 x 50 min.)

Ouderen en woonzorgcentra

- ◆ Zorginstellingen in gemeenten die zijn aangesloten bij COMEET kunnen Levenswandelning & Boer zoekt ERFgoed gratis lenen bij de uitleendienst van Erfgoedcel Meetjesland.

Erfgoedkoffer voor ouderen rond het thema kermis!

LEVENSWANDELING (ZORGSPEL)

“Zo zag je
oma en opa
nog nooit!”

Het zorgspel Levenswandelning werd in 2017 ontwikkeld op initiatief van Erfgoedcel Pajottenland & Zennevallei, naar aanleiding van Erfgoeddag. Het is een **leuk en eenvoudig spel** om met ouderen of personen met dementie in gesprek te gaan over vroeger en elkaar zo op een andere manier te leren kennen. Je kan dit spel spelen met ouderen in het lokaal woonzorgcentrum of met grootouders in de klas.

Je speelt het zorgspel met 2 tot 6 spelers. Het spel duurt 60 à 90 minuten en verloopt volgens het principe van ganzenbord. Aan de hand van de handleiding kan je het zorgspel makkelijk spelen.

Deze zeven thema's komen aan bod: mijn kindertijd, geloof & feesten, verliefd, getrouwd, kinderen, in en rond het huis, beroep en vrije tijd.

Het zorgspel zit in een handige doos en bevat een spelbord, pionnen, kaartjes en een dobbelsteen.

Wie? Kinderen en ouderen

Wat? Gezelschapsspel voor 2 tot 6 spelers

Spelduur? 60 à 90 min.

BOER ZOEKT ERFGOED

Voor jong én oud

De 'Boer zoekt ERFgoedkoffer' is een herinneringskoffer met klein **oud landbouwmateriaal**, waarmee je herinneringen kan ophalen aan het landbouwleven van vroeger. Bij het landbouwmateriaal zitten ook fiches met verhalen over de voorwerpen.

De koffer kan gebruikt worden door animatoren in **woonzorgcentra** die samen met de bewoners herinneringen willen ophalen aan het agrarische Meetjesland van vroeger.

Wie? Ouderen (in woonzorgcentra)

Wat? Herinneringskoffer met klein oud landbouwmateriaal en fiches met verhalen

SPELEN MET ERFGOED

Op zoek naar inspiratie voor de les **muzische vorming** of een speelse invulling van de les **geschiedenis**? Nog geen activiteit gevonden voor de grootouderdag? Onze doebundel erfgoed helpt je op weg!

Hoe leg je aan kinderen uit wat erfgoed is? De erfgoedcel maakte een leuke **doebundel** om op een speelse manier aan de slag te gaan met erfgoed, in de klas of thuis.

In de bundel vind je 10 spelletjes voor binnen en buiten, makkelijk en iets moeilijker.

Starten doen we telkens met kort iets te vertellen over erfgoed om vervolgens een leuke opdracht aan te koppelen. Ten slotte vind je bij elk spel ook een kader met wat extra uitleg voor (groot)ouders of leerkrachten.

Wie? Kinderen en ouderen

Wat? Doebundel met 10 spelletjes:

- een reuzen wie-is-het
- DIY volksspelen
- Religieus erfgoedmemory
- Het grote grootouderinterview
- Ontwerp jouw eigen kermisaffiche
- ... en nog veel meer!

MAAK ZELF EEN REUZENHOOFD

Reuzen leven al vele jaren onder ons. In het Meetjesland zijn er zo'n 40 actieve reuzen. Ze zijn er in alle soorten en maten én meestal gaat het om een persoon die belangrijk was voor een bepaalde buurt of gemeente.

In onze handleiding ga je met een 8-stappenplan zelf aan de slag om een **reuzenhoofd** te **maken!** Download de handleiding gratis op comeet.be.

Wie? Kinderen en ouderen

Wat? Handleiding met een 8-stappenplan

Digitaal erfgoed

De ErfgoedApp

KEN JIJ DE ERFGOEDAPP?

De ErfgoedApp is een **gratis app** van de Vlaamse erfgoedkoepel FARO. In heel Vlaanderen bezorgt de ErfgoedApp extra uitleg bij tal van **monumenten** en **plekken** met een bijzondere geschiedenis. Download de app gratis via de App Store of Play Store op jouw smartphone en je kan aan de slag.

Ook in het Meetjesland is er al een leuk aanbod in de ErfgoedApp. Ontdek het overzicht in deze brochure en op onze comeet.be.

Heb je zelf een idee over een leuke tour of tof spel? Neem dan contact op met Erfgoedcel Meetjesland.

“Ga op stap met de klas.
Installeer de ErfgoedApp
en download een tour.
Je kan elke tour ook
offline spelen!”

Op stap met de ErfgoedApp

◆ Aalter

HET VERHAAL VAN HET KANAAL

Ontdek het verhaal van het kanaal in Aalter. **De bargeman neemt je mee op zijn schip** en vertelt je alles over wat zich op en rond het kanaal heeft afgespeeld. Luister naar de verhalen, bekijk de beelden en los de opdrachten op.

Deze tour werd ontwikkeld door de gemeente Aalter, studenten van UGent en Erfgoedcel Meetjesland.

Wie? 2e & 3e graad basisonderwijs

Wat? Tour in de Erfgoedapp, fietsroute van 27 km of 2 korte wandelroutes

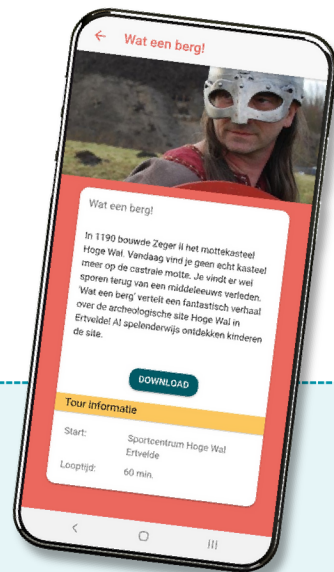
Info? www.aalter.be/kanaal

◆ Evergem (Ertvelde)

De gemeente Evergem werkte twee zoektochten uit op de site van het Mottekasteel aan de Hoge Wal in Ertvelde. Erfgoedcel Meetjesland vertaalde deze zoektochten naar de ErfgoedApp.

WAT EEN BERG!

Kinderen van de eerste en tweede graad basisonderwijs bezoeken in groepjes twaalf punten van de tour. Op elk punt krijgen ze een vertelfragment te horen, waarna ze een vraag kunnen oplossen. Zo leren ze spelenderwijs de **geschiedenis van het mottekasteel** kennen!

Wie? 1e & 2e graad basisonderwijs

Wat? Tour in de ErfgoedApp

Spelduur? 2 uur

HET MOTTE MYSTERIE

Kinderen uit de derde graad basisonderwijs bezoeken in groepjes twaalf punten van de tour. Op elk punt krijgen ze een vertelfragment te horen, waarna ze een vraag kunnen oplossen.

Aan de hand van de oplossingen op de vragen, ontraadselen ze op het einde van de tour het **motte mysterie!**

Wie? 3e graad basisonderwijs

Wat? Tour in de ErfgoedApp

Spelduur? 2 uur

◆ Lievegem (Zomergem)

In het kader van Erfgoedweek 2023 werkten we samen met Middenschool Sint-Vincentius en enkele vrijwilligers aan een erfgoedspel in het dorpscentrum van Zomergem.

ONTMASKER DE GEEST VAN ZOMERGEN

Gewapend met een rugzak met **detectiveattributen** bezoeken de leerlingen in groepjes twaalf punten van de tour. Op elk punt verschijnt een tekstfragment of horen ze een vertelfragment, waarna ze een opdracht oplossen. Doorheen de wandeling zitten bovendien vier leuke tips verborgen die kunnen helpen bij het raadsel. Zo leren ze op een toffe manier over het erfgoed van Zomergem.

Interesse?

Neem contact op met Erfgoedcel Meetjesland (erfgoedcel@comeet.be) en leen gratis rugzakken uit met attributen en een stappenplan om het online spel te spelen.

Wie? 2e & 3e jaar secundair onderwijs

Wat? Spel in de ErfgoedApp

Spelduur? 2 uur

◆ Zelzate

LAURENS LOOKING 4 LOVE

In 2024 werkten de twee middelbare scholen in Zelzate voor het eerst samen voor een nieuw erfgoedspel. Samen met Heemkunde Selsaete en COMEET ontwikkelden ze een wandeling waarin leerlingen worden meegenomen in het **liefdesverhaal** tussen Laurens en zijn vlam. Ondertussen worden ze ondergedompeld in het erfgoed dat Zelzate te bieden heeft.

Heb je zelf interesse om dit te ontwikkelen in de buurt van jouw school? Bel of mail ons en we gaan samen aan de slag.

Wie? 1e graad secundair onderwijs

Wat? Spel in de ErfgoedApp

Spelduur? 2 uur

Andere Meetjeslandse erfgoedroutes in de ErfgoedApp

In de ErfgoedApp bieden we ook tours aan voor volwassenen. De inhoud van deze tours kan interessant zijn voor lessen in het secundair onderwijs. We kunnen je ook begeleiden als je zelf met een groep leerlingen een tour wil uitwerken over het erfgoed in of rond de school.

BEELDEN- EN MONUMENTENROUTE ZELZATE

Een route van 12 km brengt je langs opmerkelijke **standbeelden en monumenten**. Dit zijn beelden die de Zelzatenaren dagelijks zien, zonder de betekenis of geschiedenis ervan te kennen.

◆ Aalter (Poeke)

ONTDEK HET KASTEEL VAN POEKE IN AALTER

Aan de hand van 10 luisterfragmenten kom je alles te weten over de **historiek** van het kasteel van Poeke. Dankzij het onderzoekswerk van Jean Camerlinckx ontdek je oude foto's en archiefdocumenten die de geschiedenis van het kasteel illustreren. Neem plaats op een bankje op het **prachtige domein** en scroll door het verleden! Met muziek van Mandolinman en Anzats der Maschine.

◆ Eeklo

KUNSTWANDELING EEKLOSE MEESTERS (STAD EEKLO)

Gids Jan Martens neemt je mee langs de woonplaatsen van **Eeklose kunstenaars**. Maak kennis met hun levensverhaal, kunstwerken en de link met de stad Eeklo. Via de ErfgoedApp krijg je per locatie archieffoto's te zien en kan je door de kunstgalerij scrollen. Volg de wandelroute van 2 km via de genummerde locaties op de kaart.

◆ Lievegem (Waarschoot)

WAARSCHOOTSTOF

Waarschoot is onlosmakelijk verbonden met haar **textielverleden**. Dat merk je zeker in het straatbeeld: aan de architectuur van oude fabrieksgebouwen, de arbeiderswoningen en namen van sommige wijken. Trek jouw wandelschoenen aan en ontdek hoe de vorige generaties Waarschotenaren leefden en werkten.

WANDELROUTES IN DE ERFGOEDAPP MET DE KLAS

Ontdek in de ErfgoedApp nog meer (familie)routes die je kan doen met de klas.

- De Kreken, wandelen en natuur beleven in Assenede
- De Kreken, fietsen en natuur beleven in Assenede
- Artevelde: erfgoedlocaties in Ertvelde
- Wandeling door Evergem Centrum

De Erfgoedbank

KEN JIJ ERFGOEDBANK MEETJESLAND?

Erfgoedbank Meetjesland brengt het erfgoed van onze regio **in beeld**. Via foto's, films en verhalen brengen de Meetjeslandse musea, verenigingen en inwoners het verleden naar jou.

Sinds 2010 verzamelt en scant Erfgoedcel Meetjesland dit materiaal, zo wordt het goed bewaard en is het bereikbaar voor iedereen.

De erfgoedbank bevat uitstekend **lesmateriaal**. Leerlingen kunnen zoeken op gemeentenaam of thema om zo authentieke illustraties toe te voegen aan een taak of les.

www.erfgoedbankmeetjesland.be

"Ontdek de collectie met foto's van de school van vroeger of van de Meetjeslandse jeugdbewegingen"

"Het geheugen van het Meetjesland in foto's, filmpjes en verhalen"

Praktisch

Erfgoedcel Meetjesland is een deel van COMEET en zet zich in voor al het erfgoed in de streek.

Alles uit deze bundel is gratis uit te lenen bij COMEET/Erfgoedcel Meetjesland.

Reserveren kan via het invulformulier in de uitleendienst op de website: **comeet.be**
of via mail: **erfgoedcel@comeet.be**
of telefonisch: **09 373 75 96**

Ook voor andere vragen rond erfgoededucatie kan je bij onze erfgoedcel terecht.

Colofon

Erfgoedcel Meetjesland
COMEET Cultuurregio Meetjesland
Pastoor De Nevestraat 8, 9900 Eeklo

T 09 373 75 96

E info@comeet.be

W www.comeet.be

Tweede druk 2024 | Vormgeving: Anne Van Hootegem | V.U. Herlinde Trenson, voorzitter COMEET

COMEET werkt met en voor de Meetjeslandse gemeenten en stad: Aalter, Assenede, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Lievegem, Sint-Laureins, Wachtebeke en Zelzate.

comeet
erfgoedcel meetjesland